

SOVJETSKI MVD AGENT V AMERIKI

Član sovjetske tajne policije, ki je prišel v Nemčijo po morilski misiji, se nahaja v Ameriki.

WASHINGTON. — Senatni pododbor za notranjo varnost je v nedeljo naznanil, da je bil priveden v Združ. države častnik sovjetske tajne policije, ki je bil poslan iz Moskve v Zapadno Nemčijo po misiji izvršitve političnega umora, pa se je mesto tega predal ameriškim in nemškimi oblastvom, katerim je razložil vso stvar.

Mož, ki se piše Nikolaj Koklov in ki je bil kapetan sovjetske tajne policije, je med tem že nastopil v ponedeljek kot pričar pred gori omenjenim pododborom.

Charles P. Grimes, pododborov svetovalec, je izjavil, da je bil Rus priveden v to deželo pred nekaj dnevi in da je on že govoril z njim.

Grimes je tudi dejal, da bo Koklovu najbrž dovoljeno stalno zavetišče v tej deželi, kar naj bi obodril druge, ki se ukvarjajo z mislijo, da bi obrnili Sovjetji hrbet.

Koklov je pod zaščito in varstvom vladnega departamenta in po pod zaščito nastopal tudi tokom svojega pričevanja.

Med drugim bo Koklov verjetno razodel tudi razne podrobnosti v zadevi umora Leva Trockega, bivšega Stalinovega tekmeča, kateremu je poslani morilec s sekuro razklal glavo v Mehiki v vili, kjer je Trockij stanoval.

Judje se pritožujejo nad Ameriko

TEL AVIV, Izrael. — Izraelski voditelji so se pritoževali nad Združenimi državami, ki na škodo Izraela dvorijo Arabcem.

Ob priliki proslave šestletnice obstoja države je predsednik vlade Moshe Sharrett dejal: "Vesile tekmujejo med seboj za prijateljstvo Arabcev na škodo Izraela. Na eni strani povečujejo s tem sovraštvo proti Izraelu, na drugi pa škodujejo stvari miru."

Predsednik države Izhak Ben-Zvi je v radijskem govoru svaril: "Naši sosedje še vedno stremijo za našim uničenjem. Prelihanje nedolžne krvi na naših mejah naj nam bo opozorilo, da moramo biti vedno čuječi in pripravljeni. Na žalost je med našimi prijatelji veliko takih, ki močnejše uvideti naše nevarnosti in podpirajo ter krepke napadalec!"

Smrt škofa-črnca

CHICAGO. — Tukaj je nagle smrti umrl, zadet od srčne kapi v svojem avtomobilu, 78-letni William Robert, škof škofije "100 cerkva" v Pentacostalu.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes dežni prši in mraz. Ponoči oblačno in mrzlo.

S konvencije SDZ

Včeraj smo poročali, da je bil izvoljen za konvenčnega predsednika gl. tajnik John Sušnik, pri tem pa je naš poročevalec pozabil omeniti, da so bili izvoljeni za podpredsednike konvencije Charles Vrtovec in John Centa, za konvenčnega tajnika pa gl. tajnik Frank A. Sešek, zapisnikarja Joseph Grdina za dopoldanske seje in Mrs. Josephine Petrič za popoldanske seje.

Pri včerajšnjem zborovanju ni bilo nič kaj posebnega. Zbornica je razpravljala o pravih določnih in popoldne. Pri čemer so bile precej živahne debate, kar je tudi dobro znamenje, da se delegatje zavedajo, zakaj so bili poslani na konvencijo.

Novi grobovi

P. John Ferlin umrl

LEMONT, Ill. — Včeraj je umrl v bolnišnici sv. Jožefa v Jolietu p. John Ferlin, O. F. M. Pokojnik je bil rojen 2. sept. 1870 v Zagradcu pri Žužemberku na Dolenjskem. V franciskanski red je stopil 30. decembra 1891 in je bil posvečen v mašnika 25. marca 1896. V Ameriko je prišel 24. septembra 1924. Pater, ki so ga obiskovalci Ameriških Brezij poznali zlasti kot čebelarja, se je opekel ob ognju, ki je nastal v čebelnjaku. Opekline so bile tako hude, da jim je podlegel.

Pogreb bo v četrtek ob desetih dopoldne v Lemontu, Ill.

Joseph Copp

V Shreveport, Louisiana, je preminul zadet od srčne kapi Joseph Copp, star 70 let. Bil je vdovec. Soprog Theresa mu je umrla leta 1938. Tukaj zapuščila sina Williama pri katerem je živel zadnja 4 leta, hčer Dorothy Johnson ter 4 vnuke. Poprej je živel na 1449 E. 57. St. pri hčeri. Rojen je bil v Padovu pri Kočevju, kjer zapuščila brata in dve sestri. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 8:15 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 9:00 uri in nato na Calvarija pokopališče.

John Kavčič

V torek zvečer je preminul na svojem domu na 1204 E. 167. St. poznani John Kavčič, star 78 let. Bil je vdovec. Soprog Frances mu je umrla 2. jan. t. l. Tukaj zapuščila sina Edwarda, sin John je bil pogrešan v zadnji vojni v Jugoslaviji; hčere Katherine Cesen, Mary Stimac, 6 vnukov in več sorodnikov. Rojen je bil v Zireh na Notranjskem. Tukaj je bival 42 let in je bil po poklicu tesar, upokojen zadnjih 8 let. Bil je član Društva V boj št. 53 SNPJ. Pogreb se vrši v petek jutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152. St. Čas še ni določen.

Kadar se ne brigate za opozorila, dokler ni prepozno, ste krivi svoje nesreče sami.

V Evropi sodijo, da gre ameriški gospodarski zastoj h kraju

PARIZ, Francija — Evropski gospodarski strokovnjaki so v svojem poročilu Organizaciji za gospodarsko sodelovanje izjavili, da računajo, da gre gospodarski zastoj v Združenih državah h koncu. Po njihovem mnenju ni imel nobenega posebno škodljivega vpliva na evropsko gospodarstvo.

Poročilo so sestavili skupno gospodarski strokovnjaki Velike Britanije, Francije, Zah. Nem-

Posvet Eisenhowerja in tajnika Dullesa o Indokini

V demokratskih vrstah grozi izbruhni vihar proti zunanji politiki administracije v Washingtonu.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower se je v ponedeljek skraj eno uro razgovarjal in posvetoval z državnim tajnikom Dullesom in najvišjimi obrambnimi voditelji o indokitajski krizi, kar je ustvarilo mnenje o nujni reviziji ameriške politike na Daljnem vzhodu. Že pred tem, v ponedeljek jutraj, se je predsednik razgovarjal z obrambnim tajnikom Wilsonom in admiralom Radfordom, predsednikom skupnih načelnikov armadnih štabov, nakar ju je poklical v Belo hišo zopet popoldne, ko je imel posvet z Dullesom.

Medtem pa se v vrstah demokratov pripravlja vihar proti zunanji politiki administracije; mnogi demokrati že žigosajo J. F. Dullesa ter očitajo predsedniku, da se je izneveril nestrankarski politiki v vprašanih zunanjih zadevah.

Senator Byrd, demokrat iz Va., je izjavil, da bo slejkoprej nasprotoval možni Eisenhowerjevi zahtevi v kongresu, da bi se poslale ameriške čete v Indokino.

Državni tajnik Dulles se je v ponedeljek razgovarjal tudi z ambasadorji Avstralije, Tailandi in Filipinov v prizadevanju za stvorenje skupne protikomunistične fronte na Daljnem vzhodu.

Trpkost žene generala Castriesa, poveljnika izgubljene Irdnjave

Amerikanci bi bili morali postati "realistični" že dolgo pred oblego trdnjave.

HANOI, Indokina. (Zakasnelo poročilo). — Jacqueline Castries, žena poveljnika padle trdnjave Dien Bien Phu, je nekaj ur po padcu trdnjave tavalala sama ponoči po ulicah Hanoi-ja, in ko se je vrnila domov, je resignirano dejala: "Vse je končano..."

Toda kljub temu se še vedno oprijemlje bilke upanja. "Ne!" je vzkljknila solznih oči. "Še zmerom ne morem verjeti!"

Povedala je, da ji je njen mož sporočil, naj se zahvali v njegovem imenu Ameriki za njeno pomoč, toda nato je trpko dodala, da bi želela, da bi bili Amerikanci "realistični" že davno pred oblego in bitko za trdnjavo Dien Bien Phu.

Z nepritajeno jezo je ožigosala tudi francosko visoko koman-

do, ki je postavila njenega moža v "brezupno situacijo", in to celo potem, ko je gen. Castries posvaril še pred oblego trdnjave, da se od komunistov vodene vietminške čete koncentrirajo za naval, za katerega dovažajo Kitajci v okolje trdnjave svojo artilerijo, mozarje in protiletalske topove.

Rdeči v Ženevi: Vse ali nič! . . .

Gaullisti v Parizu so se spopadli s policijo

S svojim nastopom so dali predvsem duška svojemu občutju zaradi razvojev v Indokini.

PARIZ. — V nedeljo se je oborožena policija spopadla ob Slavoloku zmage s pristaši generala Charlesa de Gaulla.

Enajst policistov je bilo lahko ranjenih. Koliko je bilo ranjenih demonstrantov, poročilo ne pove.

Vse okoli Slavoloka zmage in po bližnjih ulicah so stali avtomobili, natrpani s pripravljeno policijo. V zraku so krožila letala, katerih letalci so sporočali o vseh dogodkih na trgu pripravljenu vojaštvu.

De Gaulle je poslal svoje somišljenike k Slavoloku zmage v protest proti zasnovani evropski armadi in francoski vladni politiki. Ko se je pojavil na trgu, je bil pozdravljen s klici "Vive de Gaulle!"

De Gaullevi pristaši so dali s to demonstracijo duška svojim čuvstvom nad padcem trdnjave Dien Bien Phu. Indokina bo sedaj verjetno glavni predmet debate v parlamentu in možno je, da bo Lanielova vlada prisiljena odstopiti.

Policistke na drž. cestah

ALBANY, N. Y. — V državi New York bodo najbrž kmalu patrolirale državne ceste poleg moških policistov tudi ženske policistke. Gre za tako imenovane "state troopers", ki nadzorujejo ceste iz svojih avtomobilov.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Državni tajnik Dulles je včeraj dejal, da se on zavzema za južnovzhodno azijsko zvezo, ki bi strla napade komunističnih sil v Indokini.

PARIZ. — Premier Laniel je vprašal včeraj parlament za zaupnico, in sicer že drugič v enem tednu, v prizadevanju, da bi preprečil polno debato o situaciji v Indokini.

HANOI, Indokina. — Komunistični radio daje razumeti, da je francoska bolničarka Galard-Terraube, ki je kot edina bolničarka stregla ranjencem v trdnjavi Dien Bien Phu, živa in zdrava. — Komunistična visoka komanda je potrdila svoj odlok za evakuacijo francoskih ranjencev iz trdnjave ter je pozvala francoskega generala Navarra, naj pošlje v trdnjavo s helikopterjem svoje reprezentante, ki bodo ukrenili vse potrebno za prenos ranjencev.

ŽENEVA. — Sovjetski zunanji minister Molotov je včeraj ožigal po Združenih državah predlagati varnostni pakt v južnovzhodni Aziji.

Združene države se bodo morale odločiti: ali prepustiti Indokino komunistom, ali pa poseči z orožjem v boj, da to preprečijo. — Toda izzivalno in trdovratno stališče komunistov zbljuje in združuje protikomunistične države.

Zadržanje Francozov je defetistično in malodušno in francoski general Navarre, ki je nedavno prodal svoj optimistični načrt državnemu tajniku Dullesu, je pripravljen kapitulirati pred komunisti. —

ŽENEVA. — Počasi, korak za korakom, postavljajo komunisti Sovjetije, Kitajske in Viet Minha Združene države pred odločitev: ali prepustite Indokino komunistom, ali pa posežite v boj z orožjem, da to preprečite!

To sta zdaj alternativni, pred katerima stoji Amerika, ki se mora odločiti za eno ali drugo. Kakor vse izgleda, je padla sedaj izbira na predajo komunistom, — predajo vsaj dela Indokine, glede česar so najvišji ameriški uradniki svarili, da bi to pomenilo začetek konca vse južnovzhodne Azije.

Toda naglasiti se mora, da so komunisti s svojim trdovratnim stališčem: vse ali nič, — znatno zrahljali napetost med zapadnimi diplomati. Diplomati pravijo, da če bi bile komunistične zahteve nekoliko manj trdovratne, malo manj prozorne v svojih namelih, da se onemogoči vsako ameriško podporo in vsak ameriški vpliv v jugovzhodni Aziji, tedaj bi bilo ameriško stališče v Ženevi res težavno.

Tako pa je možno, da bodo komunisti predalec posegli ter ugriznili več kot jim bo mogoče.

Konvencija demokr. organizacije brez demokr. vrhov: gov. Lauscheta, Burke-a in Celebrezze-a

Ray T. Miller je bil zopet izvoljen za nadaljni dve leti za predsednika demokratske organizacije v Cuyahoga okraju. — Najvišji vrhovi stranke v okraju so bili odsotni in se niso pokazali na konvenciji.

SVET PRETRESUJOČE zadeve so na dnevnem redu in o njih je v dnevnem časopisju dovolj poročil, zato bomo posvetili danes nekaj vrst drugi zadevi, ki sicer ne bo vrgla sveta z njegovega tečajev, je pa kljub temu zanimiva in značilna, zlasti ker je popoprana z neke vrste humorjem, čeprav bolj žalostne sorte. Evo je:

V ponedeljek zvečer se je vršila v Clevelandu konvencija demokratske organizacije Cuyahoga okraja, na kateri je bil Ray T. Miller brez opozicije izvoljen za nadaljni dve leti za predsednika organizacije; to je že njegov deveti zaporedni termin na tem položaju.

Na konvenciji je bilo 1,642 precinknih odbornikov, ki so odobrili številčno rekordni eksekutivni odbor 544 članov, kateremu so poverili vso avtoriteto. Ampak to ni glavna novica te konvencije, ki se je vršila v poslojpu Engineers avditorija. — Glavno novico tvori ono, ki jih ni bilo na tej konvenciji.

Tam ni bilo ne governerja F. J. Lauscheta, ne zveznega senatorja Thomasa A. Burke-a, niti ne clevelandskega župana A. J. Celebrezza, ki so prvi trije demokratski v okraju, in katerim se ni zdelo niti vredno, da bi poslali običajna sporočila, da "jim je

žal", da se ne morejo udeležiti konvencije. Governerja, seveda, ni na konvenciji nihče pričakoval. On in Miller že dolgo časa ne gledata na nobeno stvar z iste perspektive. Če bi se pojavil na konvenciji župan Celebrezza, bi se verjetno tudi namršile obrvi nekaterih navzočih demokratov, ker ga je organizacija v preteklih jesenskih volitvah potisnila v kot.

Toda voditelji in mnogi drugi demokrati pa so upirali oči v vrata, skozi katera so pričakovali, da bo vstopil senator T. A. Burke, ki je bil v ponedeljek ves dan v Clevelandu. — Kot clevelandski župan je bil v prijateljskih odnosjih z organizacijo vsaj do lanske jeseni, dokler se ni ohladil napram Albertu S. Porterju, kandidatu demokr. organizacije za mestnega župana, katerega je pred tem tudi sam indorsiral.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Kegljaška tekma — V četrtek zvečer ob 7:30 bo otvorjena velika kegljaška tekma za člane KSKJ. Vrši se v Grdinovem kegljišču, 6017 St. Clair Ave. Rev. Louis Baznik bo otvoril tekmo z tem da bo oddal prvo kroglo.

Trideseti dan — Jutri ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., sv. maša za pok. Jakoba Marolt na 30. dan njegove smrti.

Osemdeset jih je učakal — Znani šentklerški podjetnik Mr. John Potokar, 1038 E. 61 St., je danes dopolnil 80 let. Iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Važna seja — Our Lady of Fatima KSKJ No. 255 ima nocoj ob sedmih v sobi št. 4 šole sv. Vida važno seja. — Obiskala jih bo podoba Naše ljube gospe Fatimske. Rev. V. Tomc bo vodil njeno počastitev z molitvijo rožnega venca. — Na dnevnem redu je tudi volitev delegatov za prihodnjo konvencijo, nato prigrizek in katanje slik, ki sta jih na svoji poti na jug posnela Mr. in Mrs. Joseph Lausin iz Lyndhurst.

Zlata poroka — V nedeljo ob šestih bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša v počastitev zlate poroke Johna in Mary Prusnik s 23101 Chardon Rd., Euclid, O. Zlatoporočnica imata štiri otroke: Augusta, Johana, Alice Delly in Jennie Fonda. John Prusnik je iz Device Marije v Polju, njegova žena pa iz Škofje Loke. Poročila sta se v starem kraju in prišla sem leta 1905. Čestitamo in želimo zlatoporočencema še mnogo let zdravlja in zadovoljstva!

Poroka — Miss Edith Strumbly, hči Mr. in Mrs. Frank E. Strumbly s Highland Rd. se bo jutri, v četrtek 13. maja, ob devetih dop. poročila v cerkvi sv. Kristine na E. 222 St. s Pvt. Frank Tegel, sinom Mr. in Mrs. Frank Tegel iz Pennsylvania. Čestitamo in želimo obilo sreče!

Roosevelt — predsednikov gost

WASHINGTON. — Med sedemnajstimi gosti predsednika Eisenhowerja na večerji v Beli hiši v ponedeljek zvečer, je bil tudi John A. Roosevelt, sin pokojnega predsednika Roosevelta.

dne povedal svojim prijateljem, da ne bi šel rad na konvencijo, ker ima obvezan obraz od manjše operacije, kateri se je podvrnil v ponedeljek dopoldne. — No, vsak izgovor je dober, tudi oni, ki ga "pes na repu prinese", pravijo naši ljudje.

Oba, Burke-a in Celebrezze-a, so kljub temu imenovali v eksekutivni odbor, toda ne — governerja Lauscheta.

Samuelu F. Davidu, podpredsedniku organizacije, ki je eksekutivni manager Buildings Trades Employers Ass'n, so dali štiri asistente ali pomočnike, med katerimi je tudi Edward J. Kovčič.

V svojem govoru, s katerim je Ray T. Miller sprejel zopet predsedništvo, je slavil sistem dveh strank v tej deželi ter pohvalil tudi dnevno časopisje, čeprav je bilo čisto zelo kritično glede njegovega vodstva.

Burke je v ponedeljek popol-

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 93 Wed., May 12, 1954

Tržaško vprašanje rešeno?

Po vesteh, ki prihajajo iz Rima, Trsta in Londona, je tržaško vprašanje, ki zastruplja mir na Jadranu, pred rešitvijo.

Mi smo o Trstu že ponovno pisali. Očrtali smo slovensko stališče do tega tako bolečega vprašanja in poudarili, da se Slovenci ne morejo in nečejo odpovedati svoji morski obali, svojemu oknu v široki svet.

Tržaško mesto je po svojem poreklu romanskega, toda ne italijanskega značaja. Večina sedanjih njegovih italijanskih prebivalcev izhaja v prvem, drugem ali tretjem rodu iz nekdanje Italije. Mestna okolica je slovenska že nad tisoč let. Slovenci iz okolice so se naseljevali v mestu že od zgodnjega srednjega veka sem, pa zaradi posebnih političnih razmer niso mogli mestu nikoli dati slovenske lica. Ko se je Trst v zadnjih sto letih habsburške monarhije začel naglo razvijati in rasti, so prihajali vanj zaslužka in dela željni ljudje iz vseh predelov podonavske monarhije in sosedne Italije. Med tem ko so italijanski prišlike hranili svojo narodnost, so slovenski priseljenci v prvih desetletjih naglo zapadli vplivu romanske kulture.

V zadnjih desetletjih habsburške monarhije se je slovenski živelj v Trstu začel naglo krepiti ali boljše rečeno narodno zavedati. Po samih podatkih avstrijskega štetja l. 1910 je imel Trst eno tretjino slovenskega prebivalstva. Da ni pripadlo mesto l. 1918 Italiji, ampak ostalo v zvezi s slovenskim zaledjem, danes tržaškega vprašanja verjetno sploh ne bi bilo.

V letih italijanske vlade je začel slovenski živelj pod silnim pritiskom pešati in predstavlja danes približno le še eno četrtno vsega mestnega prebivalstva.

V nasprotju z mestom je okolica čisto slovenska. Od Trsta pa do slovensko-italijanke narodne meje je nad 15 milj čisto slovenske obale. Prav tako je obala slovenska takoj južno od samega mestnega jedra.

Na osnovi takega narodnostnega stanja smo smatrali Slovenci za pravično rešitev le tako, ki bi združila mesto z zaledjem, s katerim je zemljepisno in tudi gospodarsko trdno povezano. To prepričanje zastopamo še danes.

Slovenci smo upali, da nam bodo zavezniki izkazali pravo ob koncu druge svetovne vojne. Žal smo doživeli razočaranje. Na nesrečo jugoslovanskih narodov je po kratkovidnosti zahodnih zaveznikov zavladal v Jugoslaviji komunizem pod vodstvom Tita.

Titovi "Narodno-osvobodilni vojski" je uspelo zasesti Trst in okolico ob koncu vojne, toda Titovo sovražno razpoloženje do Zahoda in njegovo tesno sodelovanje z Moskvo sta bila vzrok, da so zahodni zavezniki zahtevali od njega, da naj Trst izprazni in da so kasnejše raje ustanovili Svobodno tržaško ozemlje, kot pa da bi to važno pristanišče pustili pod nadzorstvo z Moskvo trdno povezanega Beograda.

Svobodno tržaško ozemlje kot samostojna država ni nikdar polno zaživelj. Južni njegov del, cono B, upravljajo od vsega začetka Jugoslovani, severni del, cono A, pa Angleži in Amerikanci.

Ko je bila pri italijanskih državnih volitvah marca 1948 nevarnost komunistične zmage, so zapadnjaki, da bi pridobili za demokratske stranke več glasov, obljubili vse Svob. tržaško ozemlje Italiji. Obljubiti pa dati je dvojje. To so skušali tudi Italijani.

Nekaj mesecev po tej obljubi je Moskva izključila Tita iz Kominforme. Ta se je v stiski obrnil na Zahod. S tem je dobilo tržaško vprašanje popolnoma drug značaj. Ker je Zahod smatral Tita za neke vrste zaveznika proti Moskvi, ga ni mogel oslabiti s tem, da bi pritisnil nanj, naj prepusti Trst Italiji. Da bi težavno vprašanje spravili s sveta, so lansko jesen predlagali v Londonu in Washingtonu pravo salomonsko rešitev. Svobodno ozemlje naj se razdeli med Italijo in Jugoslavijo. Pri tem so seveda hoteli dati Italiji boljše, čeprav ne večji del. Tito je zarožljaval s sabljo in prepričal izvedbo tega načrta. Začela so se znova dolgotrajna zakulisna pogajanja.

Zapad, ki bi imel rad Tita tesneje povezanega s silami atlantske zveze, je hotel na vsak način doseči nek sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Predlogi so šli v Rim in Beograd. Tito se je javno odpovedal Trstu, zahteval pa njegovo slovensko okolico. Italijani na to niso marali pristati. Končno se je Beograd odpovedal še slovenski obali med Trstom in Devinom pod pogojem, da dobi Jugoslavija skrajni južni del tržaške luke in da ji Zahod da potrebna sredstva za zgraditev "Novega Trsta," ki naj bi predstavljal izhod Slovenije na morje, in za povezavo tega novega pristanišča s cestami in železnicami zaledja.

O tem predlogu sta izgleda razpravljala v Milanu italijanski ministrski predsednik M. Scelba in naš državni tajnik Dulies. Vesti iz Rima trdijo, da je Italija na predlog pristala. Po istih vesteh naj bi dogovor o rešitvi tržaškega vprašanja jamčil tudi pravico kulturne samouprave Sloven-

cem, ki bi prišli po tej rešitvi v Italijo. Titu pa so zapadnjaki menda obljubili tudi jamstvo za tako določeno novo mejo med Italijo in Jugoslavijo.

Če bosta obe strani predlog odobrili, bo prišlo pod Italijo spet nad 60.000 naših rojakov. Tako bo v Italiji skupaj okoli 120.000 Slovencev, v Sloveniji pa niti desetino tega Italijanov in to naj bi bila pravična rešitev za nas?

BESEDA IZ NARODA

Slovenci v Franciji

Romanje slovenskih izseljencev v Brezijski Materi Božji v Habsterdick

Paris. — Prvega maja so slovenski izseljenci ob nemški meji, kakor sploh iz vse vzhodne in severne Francije pokazali, da so tudi v tujini ohranili eno najlepših naših lastnosti — ljubezen do Marije in ljubezen do slovenske pesmi.

Ze v zgodnjih dopoldanskih urah je prostor pred cerkvijo v Habsterdicku, kjer je lep oltar z Brezijsko podobo, zgledal kot veliko avtobusno središče. Kako tudi ne. Stevilni avtobusi so pripeljali naše izseljence iz Merlebacha, iz Aumetza in Algranza, iz Tucquigneuxa z g. Jankovičem na čelu, ki tudi ta dan kljub skrbem ni izgubil svoje dobre volje; prišli so iz Cruetwolda ter da ne pozabimo onih iz daljnega Pas-de-Calaisa, iz Sallauminesa, s katerimi je prišel njihov dušni pastir monsignor Zupančič. Potem pa številni osebni avtomobili, še celo iz Nancy-ja. Tako so naši romarji iz bližnjih in daljnih krajev, kjer so slovenski izseljenci, s Slovenci iz Stiring-Wendela in Habsterdicka, napolnili skoro do zadnjega kotička tamošnje cerkev, ki je precej velika.

Cerkvena slovesnost, katero je vodil generalni vikar pariške nadškofije in ravnatelj celotnega dušno-pastirskega dela med vsemi izseljenci v Franciji monsignor Rupp, se je začela s svetom mašo, katero je daroval msgr. Zupančič. Nato je imel č. g. Nace Čretnik iz Pariza pridigo, v kateri je povdaril, kako nam je Marija vzgled vere in kako moramo biti po vzgledu apostolov tudi naš cilj, da vstrajamo v molitvi z Marijo. Po pridigi je pristopil k oltarju, katerega so obdajale slovenske zastave iz vseh krajev, odkoder so naši romarji prišli. Med sveto mašo je pevski zbor "Slomšek" iz Merlebacha pod vodstvom izkušnega in požrtvovalnega pevovodje Emila Sinkovca krasno prepeval "Marijino življenje," kjer se pesmi in recitacija menjajo ter nas vodijo od božje zamisli o Brezmadežni do njenega rojstva, do Angelovega oznanjenja k jaslicam, odkoder spremljamo Marijo kot Mater izseljencev na njeni poti v tujino ter nato na Golgoti, pa se končno tudi mi z Njo radujemo ob Vstajenju. — Nato je bila še ena sveta maša, katero je daroval msgr. Stanko Grims.

Po končani dopoldanski cerkveni slovesnosti so romarji odšli ali k znanec ali pa v dvorano, da so se pokrepčali, kar je bilo že kar potrebno po dolgi poti. Gospa Liza Turnsek pa je povabila na kosilo pariškega generalnega vikarja in druge gospe.

Ob dveh popoldne smo se že zbrali v cerkvi ob Mariji, kjer nam je najprej spregovoril monsignor Rupp, kateri nas je v svojo prepričljivo besedo vzpodbudil k ljubezni do svojega naroda in k ljubezni do cerkve. Povdaril je skrb Cerkev za naše izseljence, kateri imajo odsele po konstituciji "Exul familia" povsod pravico do svojih lastnih župnij, povedal tudi, da je cerkev avtoriteta prav pred kratkim imenovala č. g. Čretnika iz Pariza, da bo vodil vse dušno-pastirsko delo med vsemi jugoslovanskimi izseljenci v Franciji. Opozoril nas je tudi na to, da bi svojo zvestobo napram Cerkvi in narodu svojemu zatajili, če bi se dali premotiti od brezbožnega komunizma.

Po pridigi smo imeli pete litanije Matere Božje, kjer se je ob krasnemu petju marsikomu osolilo, pa tudi ogrelo srce. Zato smo na koncu s tem večjo gorečnostjo zmolili molitev za Marijino leto, katero je dobil vsak za spomin in molitev za naše izseljence, za naše bolnike in za našo domovino.

Iz cerkve smo nato hiteli v dvorano Zipp, ki je bila premajhna za tako številne goste. Priditev je v odsotnosti bolnega Ribiča, ki je bil le v duhu z nami, mojstrsko vodil gospod Kosec. Potekala je v pristni slovenski domačnosti ter pokazala kako slovenski izseljenci znajo ceniti požrtvovalno delo naših duhovnikov. Bila je namreč namenjena predvsem proslavi godu našega priljubljenega pastirja gospoda Stankota, ki kljub svoji bolni nogi junaško in požrtvovalno opravlja svoje delo. Naši izseljenci iz vseh kolonij so pa tudi pokazali, kako znajo s pesmijo in deklamacijami vršiti svoje kulturno poslanstvo v tujini. Po uvodnem pozdravu gospoda Jankoviča, ki je pozdravil vse francoske in slovenske goste, so se vrstile kolonije iz Habsterdicka, iz Stiring-Wendela, iz Merlebach-Frejsinga, iz Creutzwalda, iz Sallauminesa ... Clovek ne ve, kaj naj bi bolj občudoval, ljubezen naših naseljenecov do slovenske pesmi in naše besede, ali ljubkost mladih, ki so vendar s korajžo nastopili, ali požrtvovalnost organizatorjev in tistih, ki so nastopili in katere vsak nastop stane dosti truda in žrtve, a ga vendar z veseljem prinesejo. Ob zaključku je govoril g. Čretnik iz Pariza o kulturni pomembnosti pisarne katoliške Misije v Merlebachu, ki je pravi muzej vsega izseljeniškega dela za nemško mejo: kdor se hoče o tem prepričati, mora samo stopiti v pisarno in odpreti oči; naglasil je pa tudi, da je takšen dan, kot je bil prvi maj v Habsterdicku, za slovenskega duhovnika, ki je ob svojem vstopu v duhovništvo izrekel, da je Bog njegova dediščina in njegove kelih dokaz, da je ta kelih dostikrat tudi kelih duhovnega veselja.

Vsem so ostale vtisnjene globoko v srce misli, ki jih je na koncu izrekel msgr. Stanko Grims, ko je rekel, da je njegova dolžnost, da vse izseljence opozori na njihovo dolžnost, da ljubijo svojo zemeljsko mater, ki je zanje toliko žrtvovala, morada toliko skritih solz prelila; da ljubijo nadalje svojo drugo mater — slovensko domovino in da ne pozabijo njene govoric; da ljubijo svojo nebeško Mater Marijo, kateri je bil posvečen ta dan.

Noč je že legala na zemljo, ko so počasi drug za drugim pričeli odhajati avtobusi na vse strani. Vsem je bilo težko pri odhodu, zato pa je bila želja, da se tudi v bodoče tako snidemo tem večja. Le oni, ki so prišli iz Sallauminesa so ostali z nami, ker so bili preveč utrujeni, saj so potovali celo noč in ker jih je čakalo drugi dan važno delo.

Nedelja 2. maja v Merlebachu

Dopoldne smo se zbrali pri slovenski službi božji, kjer nam je s svojo priprosto besedo, ki privre iz srca in se tem globlje vtisne v srce msgr. Zupančič pokazal smisel Marijinega leta in smisel, pomen in neprecenljivo vrednost prave pobožnosti do Marije.

Popoldne pa so nas igralci društva Sv. Barbare iz Sallauminesa

presenetili s svojo igro "Mlinar in njegova hči." Presenetili s svojimi igralskimi sposobnostmi in s svojo lepo slovensčino, ki je tembolj hvale vredna, če pomislimo, da mladi niso hodili v nobeno slovensko šolo.

Ko se je v ponedeljek zjutraj njihov avtobus poslavljaj od Merlebacha, je bilo enim in drugim težko pri srcu, toda delo je klicalo. V srcu pa so odnesli sklep, da bodo na kulturnem in verskem polju ostali dobri in zavedni Slovenci!

Slovenec iz Francije.

Naravnost povedano

Cleveland, O. — Že več kot eno leto precej redno posecam predavanja, katera prireja Slovensko akademsko starišinstvo enkrat na mesec v šolskih prostorih pri Sv. Vidu. Med predavatelji, katere sem slišal, so bili ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, pisatelj Karel Mauser, profesor Janez Sever in drugi in reči moram, da so bili vsi prav zanimivi in da sem se od slehernega nekaj novega naučil. Tako sem tudi zadnjič, ko je predaval kranjski dekan msgr. Matija Škrbec o kardinalu Jakobu Misiji, dobil nov vpogled v slovensko zgodovino in še nekoliko bolj podrobno spoznal klaverno in nečastno vlogo, ki so jo igrali slovenski liberalci pod vodstvom Ivana Tavčarja in Ivana Hribarja, ko so v imenu zlaganega liberalizma in izmišljene naprednosti — katero je pozneje Martin Konda privlekel tudi v Ameriko in z njo zastupil velik del naših priseljencev — začeli svoj umazani breznačelni boj proti veri in cerkvi. In priznati moram, da me je bilo sram, ko sem se spomnil, da sem nekoč tudi jaz zjemal "kulturo" iz ljubljanskega Slovenskega naroda, ki je nekoč padel celo tako globoko, da je imenoval papeža Leona XIII., ki se je tako trudil za socialni napredek človeštva vobče in delavstva posebej in ga je ves svet spoštoval — izvržek človeštva! Škoda, da Ivan Tavčar in Ivan Hribar ne moreta priti za nekaj časa nazaj iz groba, da bi videla, kako je njun liberalizem na Slovenskem pripravljal za komunizem in komunistično nasilje! Mislim, da bi ne bila prav nič ponosna na svojega rdečega pankrta!

Msgr. ...Škrbec je med predavanjem omenil, da piše daljše delo o slovenskem katoliškem preporodu in o odločilni vlogi tedanjega ljubljanskega škofa in poznejšega kardinala Misije, ki je "spremenil v meso" Mahničovo idejo o pravi vlogi krščanstva v narod. življenju. Upam, da bo svoje delo kmalu dokončal in da bo izšlo v knjigi, kajti nič ne dvomim, da bo knjiga prav zanimiva in poučna. Jaz jo bom s svojo strani prav rad pripravil čim prej in jo bom pripravljen verjeti vsakemu širokoustnemu agitatorju, ki nas je svari pred farji in kapitalisti v eni sapi in nam obljubljal nebesa na tem svetu čim pokaže hrbet Bogu, cerkvi in farjem in nadomestimo Sv. pismo z Marksovimi Kapitalom in Komunističnim manifestom.

Znao je, da je bil pokojni urednik Ameriške Domovine Jaka Debevec zelo priljubljen kot humorist. Njegova kolona "Ce-

Slovenci za ohranitev Svob. tržaškega ozemlja

Tržaški Slovenci so poslali "štirim velikim" zunanjim ministrom v Ženevo sledečo resolucijo: "Slovenska demokratska zveza za Svobodno tržaško ozemlje kot predstavnica demokratskega gibanja med slovenskim in hrvaškimi prebivalstvom tega ozemlja, ponovno prosti zunanje ministre štirih velesil, zbra-

verjamete al' pa ne" je imela več čitateljev kakor kateri koli drug del lista. Vzrok njegove priljubljenosti je bila pristna humoristična žilica, združena s proročeno šegavostjo, dobrohotnostjo, zgovornostjo in optimizmom. Nič novega ni bilo, če vam je tiste dni kak narodnik zaupal: "Najprej pogledam kaj Jaka piše. ..." Zato sem pričakoval, da se bodo pri A. D. požurili iz izdajo zbirke njegovih zabavnih zgodb. Trg za slovensko knjigo je sicer v Ameriki zelo omejen in izdajanje novih knjig je tvegana stvar, ampak po Jakovih zgodbah bi naši ljudje navdušeno posegli, o tem prav nič ne dvomim. In ne samo ena — vsako leto ena, dokler bo v Ameriki toliko katoliških Slovencev, da bo imela A. D. obstanek. Samo prav bi bilo treba zagrabiti in izdajateljica bi lahko še dobiček naredila.

Kaj pravite Vi pri Ameriški Domovini? Jaz mislim, da je zdaj v tretjem letu po Jakovi smrti skrajni čas, da se v tem pogledu zganete. S tem se boste najprej obdolžili njegovemu spominu ter se najbolj priklopili tisočem njegovih prijateljev, ki še tlačimo travo v tej solzni dolini.

Peter Kopriva.

Oltarno društvo fare sv. Vida

Cleveland, O. — Članice Oltarnega društva sv. Vida imamo v četrtek večer po šmarnicah važno sejo v šoli Sv. Vida (soba št. 4).

Pridite polnoštevilno, da se pogovorimo o praznovanju naše 40-letnice. Časa ni posebno veliko, če hočemo slovesno praznovanje imeti 20. junija. Predvidoma se bo praznovanje začelo s sv. mašo zjutraj pa se popoldne nadaljevalo z banketom v cerkveni dvorani.

Vsa verna katoliška dekleta in žene, ki še niste članice društva, ste vabljeni, da pristopite v naše vrste. Pridite na sejo, da vas upišemo. Slišale boste tudi našega župnika Rev. L. Baznika, ki bo natančneje razložil načrt praznovanja naše 40-letnice.

V majniku molimo vsak večer v čast Marijinemu letu sv. rožni venec ob sedmih, v četrtek pa 20 minut pred sedmo.

Pridite vse!

Mary Otoničar.

Nehru zagovarja katoliške škofe

V indijskem parlamentu se je pritoževal neki komunistični poslanec, da škofje nepravilčno izvajajo pritisk na volivce. Na političnem sestanku je ministrski predsednik Nehru nato izjavil, da imajo katoliški škofje kot indijski državljani vso pravico izraziti svoje politično mnenje.

— Od 3.000 do 4.000 vlakov pride in odide vsak dan s čikaških železniških postaj.

ne na konferenci v Ženevi, da upoštevajo trdno voljo ogromne večine italijanskega in slovenskega prebivalstva vsega Svob. tržaškega ozemlja in da ohranijo STO nerazdeljeno, ker je edino taka rešitev v stanju prinese, pomirjenje duhov, gospodarsko pobudo in blagostanje; da izloči glavni vzrok spora in oviro sporazuma med Italijo in Jugoslavijo ter da da vsej Srednji Evropi najkrajši svobodni izhod na morje in v svet."

Odložitev tržaškega vprašanja?

Tržaška "Demokracija" prinaša 30. aprila vest iz Rima, po kateri naj bi bili Anglo-Amerikanci za desetletno odložitev končne rešitve tržaškega vprašanja, med tem pa bi jamčili za ohranitev obstoječega stanja z edino spremembo, ki bi obstojala v delni razširitvi italijanske civilne uprave v cono A.

Pred rešitvijo?

Poročilo, ki smo ga prejeli iz Rima, trdi, da naj bi bila italijanska vlada pod pritiskom Amerike in Anglije pristala na predlog, ki ga je Beograd že odobril. Italija bi dobila cono A z mestom Trstom le da bi odstopila nekatero čisto slovenske vasi Jugoslaviji. Slovenija dobi izhod na morje pri Kopru, ki ga bodo s finančno podporo Zahoda zgradili v moderno pristanišče in ga povezali s cestami in železnicami z zaledjem. Italija se obveže, da bo spoštovala pravico do kulturne samouprave Slovencev, ki bodo po tem predlogu prišli v njene meje. Amerika, Anglija in Francija jamčijo novo mejo med Italijo in Jugoslavijo. — O istem predlogu je poročal obširno preteklo nedeljo tudi "New York Times."

Olajšan promet med Jugoslavijo in Italijo

V začetku maja so odprli na Goriškem dva nova prehoda preko meje. Prvi je v Brdih pod Valeršičem in bo služil predvsem Steverjancem in Jazbincem, drugi pa je pri Podklincu na meji med Kambreških in Beneško Slovenijo.

Star rojak zatisnil oči

Malokdaj imamo v naših vaseh tako izredne pogebe, kot je bil 26. aprila v Dolini. Pokopali so 87-letnega Gašperja Strajna. Pred tremi leti se je preselil s svojo družino iz Doline v škedenj. Ze takrat je izrazil željo, da naj bi bil pokopan v domači vasi. Njegovi sorodniki so mu to željo izpolnili. Kot bolnika so ga prepeljali domov. Pokojni Gašper je bil zgleden krščanski mož. Zvestoba Bogu, zvestoba Cerkvi, zvestoba domovini v najvišji meri — to je njegovo življenje. Sosedje in svaščani so pokojniku izkazali spoštovanje s tem, da so se skoro polnoštevilno udeležili pogreba. Odnesli so ga na svojih ramah na skupno božjo njivo k Sv. Martinu.

Miren prvi maj na Goriškem

Tako mirnega prvega maja v Gorici že dolgo nismo imeli. Slabo vreme prejšnji dni je prepričilo vsakršno zunanjo manifestacijo. Na ulicah je bilo le nekaj več motornih vozil in nekaj redkih sprehajalcev, ki jih je zvalilo ven pomladansko sonce, ki je za kratek čas posijalo. — Števerjanci so nameravali 1. maj slovesno praznovati, pa so proslavo odpovedali zaradi slabega vremena. — Tudi drugod na deželi ni bilo nobenih proslav. Cello "fronta" je odpovedala svojo v Sovodnjah.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

II. Doba državnega absolutizma in centralizacije

Od Ferdinanda II. do Leopolda II. (1619-1792)

7. Šolstvo pred Marijo Terezijo. Ustanovitev ljudske šole

Edling je izkušal predvsem pridobiti javno mnenje za novo šolo s tem, da je poslovenil več knjig, ki naj bi služile učencem in učiteljem. Leta 1778 je izdal v slovenskem in nemškem jeziku: "Forderungen an Schullehrer und Lehrer der Trivialschulen". Izpodbudil je tudi vladnega tajnika pl. Pappusa, da je poslovenil "Kern des Methodenbuchs" pod naslovom "Sern ali Vonusetek teh Metodnem Buqui". Skoraj ob istem času (1778) je izdal Kutermerdej: "Vadenje za brati vse sorte pisanji za šolarja teh deželskih šol v cesarskih krajevih deželah."

Edling je poslovenil tudi katekizem, ki je bil namenjen začetnim šolam ali trivijalkam. Izšel je pod naslovom "Ta male Katechismus is sprashuvanjem" in bil v začetku leta 1779. natisnjen v Ljubljani. Nekaj mesecev pozneje pa je izdal škof Herberstein: "Ta veliki Katechismus s prashanjami inu odgovorami", ki ga je bil pripredil Jurij Japelj. Knjigo je škof posvetil sami cesarici, katero slavi z vzneseno besedo. Marija Terezija je priznala važnost tega dela in podarila Japlju 12 cekinov težko zlato kolajno. Ni dvoma, da je slovenski prevod velikega katekizma veliko pripomogel, da so se počasi odpravile silne zastoje, ki so ovirale razvoj ljudskega šolstva. Tudi Edling je mogel že 1. 1779. poročati cesarici, da so prevodi najvažnejših knjig izdatno ugledali pot novi šoli na Kranjskem.

Šlo je počasi naprej. Nekaj zanimivih podrobnosti nam nudi poročilo deželnega glavarstva kranjskega z dne 13. sverčana 1778. Tam čitamo: Opat stiški je poslal v pripravniški tečaj enega učitelja in enega duhovnika, tudi frančiškami enega. Briksenski škof je obljubil na blejskem gospostvu osnovati dve trivijalki, velesovske nune eno; župnik trebanjski je prepustil za šolo eno sobo, kjer sam poučuje, poleg tega pridno nadzoruje šole, isto je storil župnik moravški, medtem ko menški požrtvovalno podpira zgradbo šolskega slosloja.

Baron Zois je poslal dva "človeka" v pripravniški tečaj, eden je sedaj učitelj na Jesenicah, drugi v Bohinju; isto je storil Urbas v Planini. Učitelji v Tr-

CLOVER DAIRY
JOSEPH MEGLICH in SINOVI
Slovenska mlekarina
VSI MLEČNI IZDELKI
Dovažamo na dom
Točna postrežba
Se priporočamo
1003 E. 64 St.
EN 1-4228

Popravimo ogrodja in fenderje na vašem avtomobilu
SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633
FRANK CVELBAR, lastnik

ziču, Kamniku, Kranju in Radovljici imajo dobre dohodke, zato so jih pozvali v teku treh dni v pripravniški tečaj. V Idriji in v Zeleznikih se snujejo trivijalke.

Vse osnovane šole pa niso bile stalne. Mnogim je manjkalo potrebne denarne podpore. Leta 1781. je kranjsko šolstvo imelo priložni sestav: Normalka v Ljubljani; glavne šole s tremi ali štirimi razredi v Škofji Loki, Novem mestu in Idriji; dekliške šole v Ljubljani pri pršulinkah in v Loki pri klarisinjah; ljudske šole ali trivijalke, kjer se je poučeval veronauk, čitanje, pisanje in računanje: Kamnik, Poljane nad Škofjo Loko, Žiri, Trebnje, Krško, Kostanjevica, Smartno pri Litiji, Višnja Gora, Trebnje, Postojna. Teh 16 šol je obiskovalo 902 dečka in 202 deklici. Po številu torej ljudsko šolstvo ni posebno napredovalo, pač pa pomorenem delovanju in učnih uspehih.

Tudi na Primorskem se ni dala ljudska ali "nemška šola" tako hitro ustanoviti, kakor je vladala želela. Nemščina je bila tam še manj udomačena kakor na Kranjskem; izven Trsta in Gorice je bila ljudstvu popolnoma neznana. Sinovi goriških plemičev so se sicer učili nemški, ker so hoteli priti v državne službe in zato tudi radi pospeševali ustanovitev "nemških šol", vsi drugi sloji prebivalstva so govorili le slovenski ali pa italijanski, oziroma furlanski.

Šolska komisija goriška, katere poročevalec je bil že imenovani grof Emanuel Torres, samó toži 1. 1777., da je tekom zadnjih sto let nemščina z Goriškega izginila in se rabi le še deloma pri plemstvu, pri deželni vladi in olikani družbi. Dunajska vlada pa je prezirala naravne jezikovne razmere in hotela osnovati ljudsko šolstvo z nemškim učnim jezikom.

Temelj razvoju nove nemške šole je bila tudi tu normalka, učiteljske in vadicne one dobe. L. 1772. je ukazala vlada ustanoviti dve normalki, v Trstu in v Gorici. Toda izvršitev vladne naredbe se je nekaj let zakasnela, menda vsled pomanjkanja pripravnih poslopij. Slednjič so otvorili 3. novembra 1775 goriško normalko s prvimi razredom. Radi bi bili kakor v Ljubljani tudi tu začeli hkrati z vsemi štirimi razredi, a ni šlo, "ker so le malokateri učenci znali čitati in pisati; večinoma so bili še čisto meuki, ne vstevši tistih, ki niso celo nič razumeli nemški."

Da bi slovenske in furlanske čtroke vsaj nekoliko pripravili za nemško normalko, je nasvetoval član šolske komisije Morelli, naj se osnuje elementarni ali začetni razred kot pripravnica za normalko. Dunajska dvorna kancelija je predlog odobrila in naslednje leto sta bila nameščena dva učitelja za elementarni ali začetni razred, Matej Leban in Portulussi, prvi menda za slovenske, drugi za furlanske dečke. — Nič bolje ni bilo v Trstu, kjer je manjkalo prave vneme celo pri šolski komisiji. Deželni glavar grof Lamberg pa je počasne priprave izkušal pri dunajski vladi opraviti, češ, da "se nova šola ne sme ljudem zameriti in da se je treba v svobodnem pristani-

Nemci so jo Titu lepo zagodli

Moša Pijade, predsednik Titovega parlamenta, je bil povabljen v Muenchen na Bavarskem, kjer naj bi govoril na radio v okviru predavanj "Politika iz prve roke." Ko je prišel tja, je bavarska vlada predavanje prepovedala.

Na nek način je uspelo znamenju Titovemu učitelju in sodelavcu, komunistu Moši Pijade, ki je po izključitvi M. Djilasa postal tudi predsednik Titovega parlamenta, dobiti povabilo radio postaje v Muenchenu za predavanje. Moša se je ves vesel, da bo ponesel slavo in čast Tita in seveda tudi svojo v beli svet, povabilu odzval.

Cela stvar je ostala tajna do zadnjega dne. V sredo 21. aprila pa so prinesli krajevni listi poročilo, da bo govoril zvečer ob osmih predsednik jugoslovanskega parlamenta Moša Pijade. Jugoslovanski begunci, katerih je na Bavarskem še vedno precejšnje število, so izdali poseben letak v nemščini in razložili ljudem, kdo je Moša Pijade in kakšne grehe ima vse na vesti.

Za vso stvar je zvedel pravčasno predsednik bavarskega parlamenta znani in odlični katolik dr. Hundhammer. Na njegovo intervencijo je bilo nato predavanje odpovedano. Moša jo je seveda naglo popihal z mesta svoje sramote.

Nemški in švicarski tisk je odločitev bavarske vlade pozdravil in pohvalil čes, čemu naj bi zagrizeni komunist in predstavnik nasilne komunistične vlade solil pamet svobodnemu svetu.

Hudo pa so bili užaljeni titovci. Njihov zastopnik v Bonnu dr. Ivekovič je vložil pri zahodnonemški vladi protest. Nemško časopisje je o tem poročalo in se norčevalo iz titovcev.

Zadeva je bila vsekakor malo nerodna in za Tita žaljiva. Predsednike parlamentov se v tujini sprejema v častni, Titovemu pa niso pustili niti odpreti ust. Kot zločinec jo je tiho in na skrivaj popihal domov.

Titova policija zaslišuje škofe
Graz, Avstrija. — Titova tajna policija je zaslišala več katoliških škofov in duhovnikov, ker je bil odpovedan govor Moše Pijade na radio v Muenchenu. Policija, kot izgleda, bi na vsak način rada našla dokaze, da so prepoved dosegli katoliški škofje in duhovniki.

Odpoved Mošinega govora v prestolnici katoliške Bavarske je titovce hudo prizadela. Komunisti so se posebno v Sloveniji in na Hrvaškem na široko in dolgo razpisali o pomembnosti napovedanega nastopa Moše Pijade v Muenchenu. Ko je vsa

šču, kakor je Trst, zdržati vsake strogosti in sile". Cesarica je imenovala grofa Torresa 1. 1776. za šolskega komisarja v Trstu in njegovi vnemi se je posrečilo spraviti podjetje počasni naprej.

(Dalje prihodnjic)

JOŽE GRDINA:

PO VZHODU IN ZAPADU

Nova zadrega. Pri aremiškem konzulu. Na Oljsko goro. V cerkvi Očenaša. Slovenski očenaš. V spomin slovenskim romarjem.

(Nadaljevanje)

Na to povabilo se je priglasilo dosti ljudi obojega spola. Razvidno je, da bolj kmetje, delavci in služkinje. Bogatih ali pa kakih visokih uradnih oseb pa prav malo. Cerkeni list "Salzburger Kirchenzeitung," ki je sicer pohvalno zapisal o tem romanju, je dodal: Učeleženci so bili zvečne kmetje, delavci in delavke. Urednik "Bogoljuba" Jan. Ev. Kalan je pa potem zapisal: "To ni nečast ne za nas in ne za tiste, ki so bili zraven, ampak le za tiste, ki bi bili tudi, lahko zraven, pa jih ni bilo."

Njih romanje je trajalo 3 tedne, 5 dni po morju tja in ravno toliko nazaj. Devet dni so bili v Jeruzalemu ter si ogledali vsa važnejša mesta v Judeji; v Galilejo niso šli vsi. Od velikega števila jih je bilo samo 13, ki so šli tudi v Nazaret in druga mesta v Galileji. V sredo 7. septembra so korakali iz jeruzalemskega kolodvora proti mestu, s pesmijo: Daj mi Jezus, da žalujem. Ko so takoj obiska-

DVONOZI KONJ. — Sereno Vandini, kmet v Ferrari v Italiji, krmí žrebe, ki se je rodilo s samo zadržim dvema nogama. Veterinar, ki je žrebe preiskal, je ugotovil, da je mladič sicer popolnoma zdrav. Lastnik ga namerava prodati kakemu cirkusu. Žrebe skače okoli kot kak kenguruj.

POSELEDICA VOJNE — Razrušen most preko džungelske reke v bližini kraja Huenam priča, kako korist prinaša vojna Indokinii.

Pravilno. Kmet in delavec tedaj še nista bila okužena od duha, v katerem je tedaj plaval liberalna frakarija in pa nadutost. Liberalizem je pripravil tla sedanjega gorja, ki je zadel slovenski narod. Ta liberalizem se je potem prelevil v komunizem.

Liberalci so tedaj zelo nasprotovali temu romanju. J. E. Kalan piše: "Hvala Bogu, romanje se je popolnoma posrečilo! Tako posrečilo, da niti liberalni listi pri vsi svoji zlobi ne morejo ničesar drugega slabega povedati o njem, kakor nekaj neslanjih opazk ali pa kako popolnoma izmišljeno laž. Kako radi bi nam bili s kolero preprečili pot! V svoji ljubeznivosti in skrbnosti za javno blaginjo so klicali pred našim odhodom in pred povratkom zopet vse močnejše faktorje na pomoč, naj nas ne puste od doma, naj nas preiščejo od prvega do zadnjega, od nog do glave, naj nas zapro v karanteno in ne vem kaj še vse." — Tako je od jeze pihal liberalizem, oče komunizma, na tedanje slovenske romarje, ki so si zdržili iti na najznamenitejši kraj na svetu.

Njih romanje je trajalo 3 tedne, 5 dni po morju tja in ravno toliko nazaj. Devet dni so bili v Jeruzalemu ter si ogledali vsa važnejša mesta v Judeji; v Galilejo niso šli vsi. Od velikega števila jih je bilo samo 13, ki so šli tudi v Nazaret in druga mesta v Galileji. V sredo 7. septembra so korakali iz jeruzalemskega kolodvora proti mestu, s pesmijo: Daj mi Jezus, da žalujem. Ko so takoj obiska-

li baliziko Božjega groba, so navdušeni peli: "Skalovje groba." Z lepimi slovenskimi nabožnimi pesmi so zadivili ves Jeruzalem. V petek 16. septembra so v baziliki Božjega groba vzeli slovo, potem pa se polni navdušenja vrnili domov. Skupno romanje v Sveto deželo se ni več ponovilo. Umevno. Ljudje so postali "prosviteljeni" in napredni. Zato pa je potem sledilo grozno razočaranje in strašno krivolitje, ko je brat izdajal brata v smrt.

Ogledoval sem kamnite plošče očenašev ter odkril tudi hrvaškega. Nad hrvaškim je napis "Croatian," nad slovenskim pa "Slovenski." Tako je prav! Ker je že vsa ta Gospodova molitev v slovenščini, to naj bo pa še napis, katerega naroda je. Vsa čast slovenskim romarjem, ki so se potrudili in so na tem romanju pripeljali seboj tudi slovenski Očenaš, ki naj tukaj, kjer je Gospod učil moliti to molitev, priča, da tudi slovenski narod rad molí Gospodovo molitev. Plošča je nekako dva metra visoka in okrog en meter ter prav lepo izdelana; tako, da dela čast našemu narodu. Ko bo marsikaj izginito, bo ta plošča na Oljski gori še poznim rodovom pričala o jeziku slovenskega naroda. Po vrsti Očenašev je bila ta plošča trintrideseta, ki je bila vzdana v cerkev Očenaša. Koliko jih je bilo pa vzdano pozneje, mi pa ni znano.

Na kraju Gospodovega govora o koncu sveta. Gospodov govor. Tit poruši Jeruzalem. Pogled na Jeruzalem. Bazilika Presv. Srca Jezusovega. Na kraju Gospodovega vnebohoda. Dolina Jozafat.

Poleg cerkve Očenaša je pa še druga znamenitost; kraj, kjer je Gospod na veliki terek govoril svojim učencem o razdejanju Jeruzalema in koncu sveta. L. 1910 so tam izkopali ostanke zelo stare cerkve, takozvano Eleono, katero je dala pozidati še sv. Helena okrog l. 330. Tam so našli dobro ohranjeno kripto, nekdanjo votlino, v kateri je Gospod govoril o razdejanju Jeruzalema in koncu sveta. Pa je tudi mene prav na ta dan posebej zanimal kraj onega veličastnega Gospodovega govora, v katerem je napovedal, kaj se bo zgodilo z Jeruzalem in kako bo, ko se bo svet bližal svojemu koncu in bo prišel On kot Sodnik, da sodi vse človeštvo.

Ta Gospodov govor opisujejo v svojem evangeliju evangeljevi sv. Matej, sv. Marko in sv. Luka. Je globoč pomenljiv, pa resno svarilo in opomin človeštva, da naj bi se dobro pripravilo na ta drugi prihod Gospod. Zlasti današnje čase naj bi ga sleherni večkrat s premišlekom prečital, ko se toliko ugiba o bodočnosti sveta ter postaja zadeva sveta vedno bolj zamotana in pereča. Tako, da se mnogi upravičeno vprašujejo: kako dolgo še in kje se bo to ustavilo? Pa je polno prerokb, govorenja in namigavanja kot, da se bližamo koncu. Koliko je dati na razne prerokbe, je, težko reči. Lahko, da je kaj, lahko pa tudi nič: ampak Gospodova napoved na Oljski gori, ta pa drži tako, da je vsak dvom o tem odveč.

(Dalje prihodnjic)

Klerikalizem ali kaj?

Pod tem naslovom prinaša "Ljubljanski dnevnik" poročilo, da so članice ženskega zbora ljubljanske Opere nastopile 14. aprila v Verdijevem Trubaduru nenašminkane. Na ta način so pevke protestirale, ker jim uprava gledališča ni izplačala mesečnega dodatka za šminkanje, pravi poročilo. — Čemu je dal pisec tega poročila svojemu

pisanju naslov "Klerikalizem ali kaj?" je težko uganiti razen, če smatrajo danes v Titovini vsak izraz protesta ali nezadovoljstva za klerikalizem.

MALI OGLASI

Nova kosišča naprodaj
Dobite jih lahko, ako kličite UT 1-8335 ali ako se osebno oglasite na 1058 E. 74 St. —(94)

Sobe se odda
Odda se 2 opremljeni sobi, kuhinja in velika spalnica. Kličite EN 1-0050. (95)

Službo dobi
Izkušena šivilja dobi službo pri Grdina Bridal Shoppe, 6111 St. Clair Ave., tel. HE 1-6800. (95)

Stanovanje iščejo
Mož in žena z dvema deklicama, starima 5 in sedem let iščeta štirisobno stanovanje v St. Clair Ave. okolici. Sta farana sv. Vida. Kličite MU 1-0396. (sreda, pet.)

HIŠA NAPRODAJ
Dvodružinska hiša s petimi in šestimi sobami naprodaj. Vprašajte na: 5715 Luther Ave. (zadaj, zgoraj) —(96)

Naprodaj
na Goller Ave., blizu East 200. ceste, 4 in pol sobni bungalow, star samo 8 mesecev, plinska kurjava, bakrena napeljava cevi, na 2. nadstropju prostor za razširitev. — SE LAHKO TAKOJ VSELITE.

Za podrobnosti vprašajte: **KOVAC REALTY**
960 E. 185 St. KE-1-5030 (95)

Stanovanje se išče
Zakonca z eno hčerko, ki pa je v šoli izven mesta, iščeta snazno stanovanje v okolici St. Clair Ave. od 60. do 75. St. Oba sta zaposlena in ves dan odsotna. Ako ni stanovanje takoj pripravljeno, se lahko počaka nekaj tednov. Pokličite po 6. uri zvečer: LI-1-5245. (x)

Iščejo stanovanje
Družina s 3 otroci bi rada dobila 5 do 6 sob v St. Clairski okolici. Kličite EN 1-9741 ali se zglasite pri Mustar's Cafe, 5379 St. Clair Ave. —(93)

Trgovine v najem
Na 1333-85 E. 53 St. Se lahko takoj vselite. Vpraša se na 5371 Stanard Ave. zdolej, zadaj. —(95)

NA PRODAJ
pohištvo za 5-sobno stanovanje, v zelo dobrem stanju, cene zelo zmernje; za dnevno sobo, za jedilnico, za spalnico in za kuhinjo. Kuhinjske potrebščine: hladilnik, štedilnik itd. — Oglasite se na 890-892 Rudyard Ave., tel KE-1-5108, po 6. uri zvečer. (94)

Stanovanje odda
Tri sobe odda v najem na 1236 E. 61 St. Vprašajte na 1115 Norwood Rd. —(94)

Naprodaj
Zidano poslopje s stanovanji za 4 družine v okolici Superior in E. 55 blizu sv. Vida. 4 sobe vsako stanovanje, plinska gorokota. Dobro zidano. **Broker**
MU 1-6500 (may 10,12,14)

ZA ZAVAROVALNINO
proti OGNJU, NEVIHTAM, AVTO NEZGODAM
pogličite: **JOHN ROZANGE**
15604 Waterloo Rd. KE 1-6681

Ali ste prehlajeni?
Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad. **Mandel Drug**
15702 WATERLOO RD. KE 1-0034
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

Emil Ludwig:

NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

MORJE

"Mogoče je tudi, da v par dnevih dosežem mir... Odkar svet stoji, se ni dal še noben vladar ujeti v neutrinjen mestu... Dokler živim, me je treba ubogati. Če umrjem, se zaradi francoske časti moj vladajoči sin in regentinja ne smeta dati ujeti, marveč se morata s svojim zadnjim vojakom umakniti v najbolj oddaljeno vas. Sicer bi kdo rekel, da sem sovražniku izročil prestol svojega sina..."

"Spomnite se besed soproge Filipa V.!... Če prideta cesarica in moj sin v roke sovražnikov, bi postlali Vi in vsi drugi uporniki. Meni pa bi bilo ljubše, da bi mi sina umorili, nego da bi ga vzgajali na Dunaju kot avstrijskega princa. Nikoli nisem videl Andromahe, ne da bi objokoval Astianaksove usode in vselej sem smatral za pravo rseoč, da je njegov oče ni doživel. Vi ne poznate francoskega naroda! Posledice tega velikega dogodka se ne dajo izračunati!"

V tolikšnih utripih bije srce tega preganjanega človeka. Prvič od časov svoje mladosti vidi danes smrt ali propad tik pred seboj, morebiti tudi oboje. In ko daje svojemu namestniku povelja, kako naj ravna v obeh primerih, se tudi ob tej uri mešata v njem oba elementa njegove duše in se iskrita: njegova hladna preudarnost računava zle posledice, če bi na sovražni strani odpadlo avstrijsko častihelpje, hkratu pa mu daje predstava o usodi njegove rodne krila. In če bi jutri padel, bi bila v tem pismu čast in slava poslednja bliska te junaške fantazije. Vse pa je danes kakor vedno v ravnovesju zgodovinskih primer, katerih patetična vzglednost ga je vse življenje vodila k veličini.

Tako je to pismo ognjevitohladen dokument državnika in pesnika in le to je za Napoleona pravo predsmrtno razpoloženje.

Hkratu pa tudi vojskovodje. Kajti zdaj razdeli svojo poslednjo armado v dve polovici in porazi na sijajnem pohodu z eno polovico najprej Blucherja. Teh šest bitk v devetih dneh od Champauberta do Montereauja obnovi še enkrat zanosni tempo generala Bonaparta. Le dejstvo, da so imena zdaj francoska, pove vse; doslej so njegove zmage vedno nosile imena tujih dejžel. Pri Montereauju postane zopet artiljerist, kakor pri Toulonu naravnava tudi tu

zopet sam topove in kliče: "Naprej, tovariši! Krogla, ki naj me zadene, še ni ulita!"

Tako porazi Blucherja. Zdaj proti Schwarzenbergu! Ta pa se boji za svojo bojno slavo in na noben način ne mara spopada, da celo sam piše Berthierju, da bo tako ali tako te dni v Chatillonu podpisano premirje. Cesar bere pismo in njegova bojevitost se podvoji. Zdaj piše celo lastnoročno zopet Josephu pismo, ki je polno upornosti, umnosti in drznosti:

"Govorili ste z mojo soprogo o Bourbonih, izogibajte se takim predmetom. Od svoje žene ne maram nobenega pokroviteljstva. To bi jo samo pokvarilo in bi naju odtujilo... Ploskanja Parižanov nisem nikoli iskal, jaz nisem teaterska diva... Sicer pa nima prava narava Pariza nič skupnega s strastmi 3000 ljudi, ki povzročajo vse to vpitje. Seveda, preprosteje je, izjaviti, da ni mogoče nabrati vojakov, nego poziskusiti... Objemam Vas!"

Koliko let že ni s to besedo zaključil nobenega pisma! Ne bratom ne generalom, in Joseph je oboje hkratu. Od Marengane. Srce utripelje krepkeje. Hotenje, da bi se jim vtisnil v srca, ga navaja k temu. Prihodnji dan odgovarja Savaryju, ki mu poroča o neki prošnji na monarha, o regentstvu, o strahu in intrigah. Tu pljuska beseda še v silovitejših utripih iz bojne razburjenja v Pariz.

"Vedite, da sem še prav takšen, kakršen sem bil pri Vagramu in Austerlitzu! Nobenih intrig ne maram v državi!... Povem Vam: če je bila prošnja sestavljena zoper javno oblast, bom dal zapreti kralja Josepha in vse, ki so jo podpisali!... Ne maram nobenih ljudskih tribunov! Največji tribun sem sam!"

Med tem se zavzniki prepirajo: car hoče v Parizu ruskega gubernatorja, dokler se ljudstvo ne odloči ali za Bernadotta ali za koga drugega, Avstrija je samo za Bourbone, Srhwarzenberg hoče takoj mir in namestu bitke "vojaško pripravljenost", Blucher pa si je med tem opomogel in veli kratko malo "naprej! ter maršira. Hkratu zopet zahtevajo stare meje; cesar pa vzklikne pri tej vesti: "Tako sem razjarjen, da mi je že sam predlog v nečast!" Ko pa mu dokazujejo trikratno premoč na sovražni strani, odgovori junaško: "Imam 50.000 mož in jaz: to da 150.000!" Ko se zdaj, v početku marca, obrne zopet proti Blucherju, si mora za strahovanje drugih armad izbrati najboljšega namestnika. V tem odločilnem položaju izbere svojega najstarejšega tovariša: Marmonta.

Uporniški duh, ki mu je prišel minulo jesen v gradu Dubenu prvič na uho in ki se je pozimi pokazal celo v krogu njegovih bratov, se zdaj stopnjuje do izdajstva v bitki. Marmont, ki mu je med živčimi služil prvi, je tudi prvi, ki ga izda. Oudinot in Macdonald sta že izgubila bitko pri Bar-sur-Aube; pri Laonu se bje Marmont samo še na videz, ostavi artilerijo na bojišču, poklari s tem svojemu mojstru zmago in se da kmalu nato presenetiti kar v taborišču. "Cesar bi ga bil lahko posekal, pravi Berthier, ali imel ga je tako rad, da mu je po srčitem prizoru pustil poveljstvo."

In kaj je naravnnejšega, nego da te dni odpre srce svojim prijateljem iz mladosti! Marmont ni edini. Augereau, ki se je bojeval pod njim že pri Rivoliju, se jame na skrivaj dogovarjati z Avstrijci in ne pride pravi čas na mesto. Tudi njega ošteje cesar prizanesljivo, v tonu taborskega prijatelja, kakor že dolgo ni govoril nikomur:

"Kaj? Šest ur vam ni zadostovalo? ... Kakšne žalostne razloge mi navajate, Augereau! Da nimate denarja, da nimate konj? ... Dal sem vam ukaz, da se dvanajst ur po prejemu odpravite na bojišče. Ce ste štari Augereau izpred Castigliona, obdržite poveljstvo. Ce

pa vas vaših šest križev tako teži, ga izročite svojemu najstarejšemu generalu! Domovina je v nevarnosti! ... Bodite prvi v svinčenem dežju! Zdaj se je treba pokovati in izvleči na dan vso srčnost iz leta 1793! Ce bodo Francozi videli vašo perjanico pri prednji straži, jih boste lahko vedli, kamor jih boste hoteli!"

To je še poslednjič govoril general Bonaparte. Rdeči zaton njegove zvezde spominja na njen vzhod. Zaradi Marmontovega umika ostane cesar pri Arcis-sur-Aube brez pomoči; s par tisoč možmi stoji celi armadi nasproti: zdaj mora podleči. Ko bitka zavre do viška, se zakadi proti njegovi vojski oblak prahu, kriče bezi tisoč dragoncev mimo njega: "Kozaki!" Tedaj požene cesar v množico: "Dragonci! Nazaj! Vi bežite, a jaz ostajam?!" Nato izdere meč, požene v sredo sovražnika, za njim samo prah in njegov telesni eskadron. 6000 kozakov pobegne. To je po dolgih letih prva konjeniška ataka, ki jo vodi sam. Njegov konj pade, vzame s drugega: ta dan je cesar očitno iskal smrti, poroča Berthier.

Ali ne najde je: kakor Cezarju, Cromwellu ali Frideriku, tudi Napoleonu ni namenjena nagla, junaška smrt. Svoja pota kot vojskovodje in kot voditelji narodov morajo prehoditi do kraja, pa bodisi v boju zoper lastni narod. Odslej se udarci kopčijo in vsak izmed njih je prisposoda.

Kdo naj se čudi, da tega zaničevalca ljudi ljudje zapuščajo? Da je vojakom, ki jih je naredil za vojvode, ljubše njih vojvodstvo nego vojaška smrt? In da bo žena prastare vladarske krvi naglo zatajila samozvanca, s katerim je bila nasilno poročena, in da bo zopet volila, svoj Habsburg? Da bodo bratje, katerim je preveč zupal, v nesreči mislili nase, namestu nanj, ki jim je dal vse, kar imajo!

Ko je v zadnjih pismih prosil svojo ženo, naj piše očetu, mu je ustregla le iz zadrege. In namestu, da bi mu zagrozila z zglodom Marije Terezije, namiguje cesarju in njegovemu ministru o neiskrenosti svojih medlih pisem. In ko se v zavezniškem glavnem stanu izve še to, da so se Angleži izkrcali v Bordeaux in da je mesto obesilo bourbonsko zastavo, in ko prestrežejo še cesarjevo pismo ženi, v katerem jo obvešča o svojem sklepu, da se umakne na Marno, se naposled vsi odločijo za pohod v Pariz.

(Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

V blag spomin
DRUGE OBLETNICE PRERANE SMRTI LJUBLJENE MAME IN STARE MAME
Frances Gruden
Svoje mile oči je zatisnila za vedno dne 11. maja 1952
Trda Ti je posteljica, mrzla Ti je jamic, prazna zdaj je naša hiša, ko Te od nikoder ni.
Eno željo le imamo, da se snidemo nekda in po zemeljskem trpljenju pridemo v nebeški raj.
Zalujoci ostali:
STANLEY GRUDEN, sin
FRANCES STEPHAN in
PAULINE HERTENSTEIN, hčeri
VNUKI
Cleveland, Ohio,
dne 12. maja 1954.

Ko je v zadnjih pismih prosil svojo ženo, naj piše očetu, mu je ustregla le iz zadrege. In namestu, da bi mu zagrozila z zglodom Marije Terezije, namiguje cesarju in njegovemu ministru o neiskrenosti svojih medlih pisem. In ko se v zavezniškem glavnem stanu izve še to, da so se Angleži izkrcali v Bordeaux in da je mesto obesilo bourbonsko zastavo, in ko prestrežejo še cesarjevo pismo ženi, v katerem jo obvešča o svojem sklepu, da se umakne na Marno, se naposled vsi odločijo za pohod v Pariz.

(Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

V blag spomin
11. OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NADVSE LJUBLJENEGA SOPROGA, OČETA IN STAREGA OČETA
Andrew Gerl
ki nas je za vedno zapustil dne 11. maja 1943
Kako pozabiti to gomilo, kjer blago Tvoje spi srce, ki nam vedno vdano bilo je do zadnjega dne.
Zalujoca soproga
MARY,
HČI in SINОВI
VNUKI in VNUKINJE
Cleveland, Ohio,
dne 12. maja 1954.

**U V O D N E
SPOMLADNE POSEBNOSTI!**

Samo za omejeno dobo

CISTO ALUMINIJASTA
SESTAVLJENA

**VETRNA
VRATA**

34.50*

Polno jamstvo

Regularna cena
69.50 instalirana

CHAS. KRAMER in SINOV
3690 East 93rd Street
BRoadway 1-4800

ZVEČER kličite: SKYline 1-4429 ali FAirmont 1-9224

*Instalacija posebej

A. GRDINA & SONS
POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHISTVOM
1053 EAST 62nd ST. Henderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:
17002-10 LAKE SHORE BLVD. KEnmore 1-5890
15301 WATERLOO ROAD KEnmore 1-1235

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
5117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0625

Kadar potrebujete zavarovalnino
proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrnete na
L. Petrich — IV 1-1874
19001 KILDEER AVE.

For your VACATION welcome to
CHRISTIANA LODGE
Slovenian Resort
• The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 142. Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
DOMINIK and AGNES KRASOVEC, Prop.
Rt. 1, Box 175
Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

NOVE HIŠICE NA MESTO PODRTIJ — Podrtije v bližini in v predmestjih Johannesburga v Južni Afriki (zgornaj) so začele nadomeščati skromne, toda dostojne hišice. Doslej je vlada preselila v nove domove (spodaj), ki leže nekako pet milj od Johannesburga, 14,000 družin domačinov. V bodočih letih računajo, da bodo preselili tja še okoli 70,000 domačinov.